

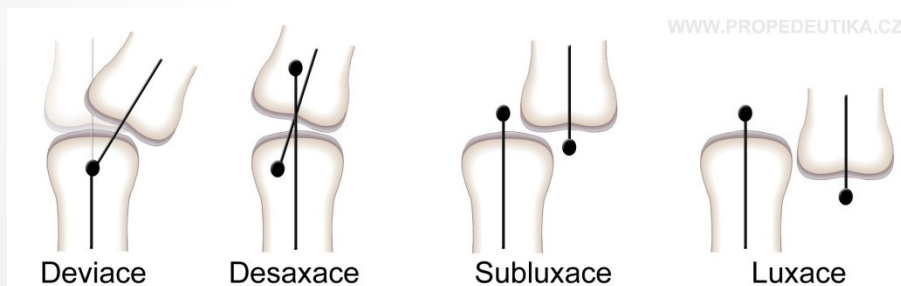
Nemoci pohybového ústrojí

Nemoci pohybového ústrojí

- **zánětlivé** (revmatoidní artritida, spondartritidy, druhotné artritidy, zánětlivá onemocnění pojiva)
- **metabolické** (dna, chondrokalcinóza, ochronóza)
- **degenerativní** (osteoartrózy, spondylartrózy)
- **mimokloubní revmatické syndromy** (entezopatie, bursitidy, tendinitidy, periartritidy, tunelové syndromy)

Vyšetřovací metody

- **anamnéza** (rodinné postižení, sklon k infekcím, psoriáza, konjunktivitidy, iritidy, nemoci ledvin, průjmy, pohlavní choroby, chronické záněty)
- **charakter bolesti** (trvale, občas, vazba na denní dobu, chlad a teplo, námahu, slunění, lokalizace a šíření)
- **lokální nález** (tvar kloubu - normální - ušlechtilý

- zduření
- deformace
- deformity - deviace, desaxace, subluxace, luxace

Lokální nález

- **teplota kůže nad kloubem**
- **hybnost kloubů** (norma, hypo-
hypermobilita, reakce při dotažení)
- **bolestivost** (na dotyk, na tlak, na pohyb)
- **pohmatové fenomény** (praskoty, drásoty,
vrzoty)
- **stav okolních tkání** (svaly, burzy, úpony,
šlachy, pouzdra)

Hlavní příznaky na páteři I

tvar (skoliózy, kyfózy, napřímení)

hybnost

- **krční** - rotace, předklon, záklon - dotyk temene s rovinou,
- **hrudní** - rotace, rozvíjení při předklonu, nádech, výdech
- **bederní** - **Schoberova distance** - L1-spina iliaca post. sup. - prodloužení o 5 cm při předklonu
- **Stiborova distance** - C7 - spina iliaca post. sup. - prodloužení o 10 cm při předklonu
- úklony do stran - prsty po stehně 20 cm
- rotace

Hlavní příznaky na páteři II

- **stav paravertebrálních svalů** - tonus, kontraktury, myogelózy
- **bolestivost** - na poklep, na pohyb, bolestivost SI skloubení
- **neurologické manévry** - Lasségue

Lasegueův příznak

Příznaky na měkkých tkáních

- **svalové příznaky** - atrofie, hypertrofie, tonus, bolestivost
- **postižení úponů** - bolestivost pohmatová, pohybová, zduření
- **postižení šlach** - třecí fenomény, bolest, zduření pouzdra

Laboratorní vyšetření

- **zánětlivá aktivita** - FW, CRP, KO+diff, FG, ASLO, PL proti rheumatoidnímu faktoru IgG, IgM
- **imunologie** - ANF, ENA, anti dsDNA, CIK, HLA, hladiny Ig
- **doplňující** - KM, hladiny minerálů, močový nálezk, funkce ledvin, glykémie, sérologie STD

RTG a specifická vyšetření

- **RTG - kosti** - zachování mineralizace, postavení kostí, konfigurace kloubů
- **chrupavky** - hodnotíme sekundárně podle kloubní štěrbiny
- **kalifikace** - v úponech šlach
- **specifická vyšetření** - artroskopie, test síly stisku ruky

(obr. Těžká artróza kolene)

Rheumatoidní artritida

- **dříve PAP** (progresivní polyartritida)
- **častější u žen, začátek 4.-5. Decenium**
- **autoagresivní charakter** - nadměrná imunitní reakce - tvorba PL proti vlastním Ig, imunokomplexy se usazují v kapilárách - systémové projevy
- **v kloubu** - z pouzdra vyrůstá granulační tkáň - **pannus**, destruuje chrupavku - vazivová přeměna až ankylóza kloubu

Celkové příznaky

- únavnost, nevykonnost
- nechutenství, úbytek hmotnosti
- subfebrilie až horečka v odpoledních hodinách
- depresivní ladění
- reakce na změny počasí

Kloubní příznaky I

- **ranní ztuhlost**
- **bolesti drobných kloubů** (MCF, proximální IF, radiokarpální, kolenní loketní, hlezna, MTF nohou)
- **těstovité zduření kloubů, zrůžovění, vyšší teplota**
- **postihuje symetricky**
- **chlad zhoršuje, teplo zlepšuje**

Kloubní příznaky II

- **vývoj svalových atrofií**
- **vývoj deformit** (ulnární deviace, flexní kontraktury, subluxace IF kloubů)
- **vývoj ankylóz**
- **vývoj revmatických uzlů**

3.3 Rheumatoide Arthritis an der Hand

Další příznaky

- rýhování na nehtech - cerra guttans
- lymfadenopatie
- snížení pH žaludku
- postižení srdce
- fibrózní procesy
- amyloidóza
- chronická pyelonefritida

RTG a laboratorní nález

- **juxtaartikulární poróza, usurace kloubních ploch**
- **zúžování až vymizení kloubních štěrbin**
- **ankylóza kloubu**
- **laboratorně - FW, CRP, PL proti IgG -
rheumatoidní faktor, anémie**

Staging

- **časné** - pouze změny v měkkých částech, nejvýše juxtaartikulární poróza
- **mírné** - lehká destrukce ploch
- **těžké** - destrukce chrupavek, usurace, deformity
- **konečné** – ankylózy

- **funkčně** - plná zdatnost
dostatečná
omezená
nutnost cizí pomoci

Léčba reumatoidní artritidy

- **režim** - rehabilitace, neprochlazovat
- **medikamenty**
 - » protizánětlivé, analgetika - ASA, NSAID
 - » dlouhodobě působící - antimalarika, soli zlata
 - » steroidy - pulzní, imunosupresiva
 - » chondroprotektiva (chondrosulfát, glukosaminsulfát)
 - » salazosulfapyridin
- **další postupy** - synovektomie – chirurgická/ izotopová, kloubní náhrady

Syndromy souvisící

- **Stillova choroba** - juvenilní reumatoidní artritida
- **Sjogrenův syndrom - sicca syndrom** - autoagresivní zánět žláz s vnější sekrecí - PL proti vývodům slinných žláz, Schirmerův test
- **Caplanův syndrom** - plicní silikóza a reumatoidní artritida
- **Palindromický revmatismus** - obdobné obtíže, návratné, bez důsledků pro kloub, vyšší FW a CRP

Spondartritidy - ankylózuující - Bechtěrevova choroba

- **systemové onemocnění pojiva** - začíná na SI kloubech, šíří se proximálně po páteři, později i na velké klouby
- **příznaky** - prodromy - bolesti pat, iridocyklitida - předchází i o několik let
 - počátek - bolesti SI
 - při předklonu dvojhrb, nevyplní se sulcus dorsalis, otáčení celým trupem

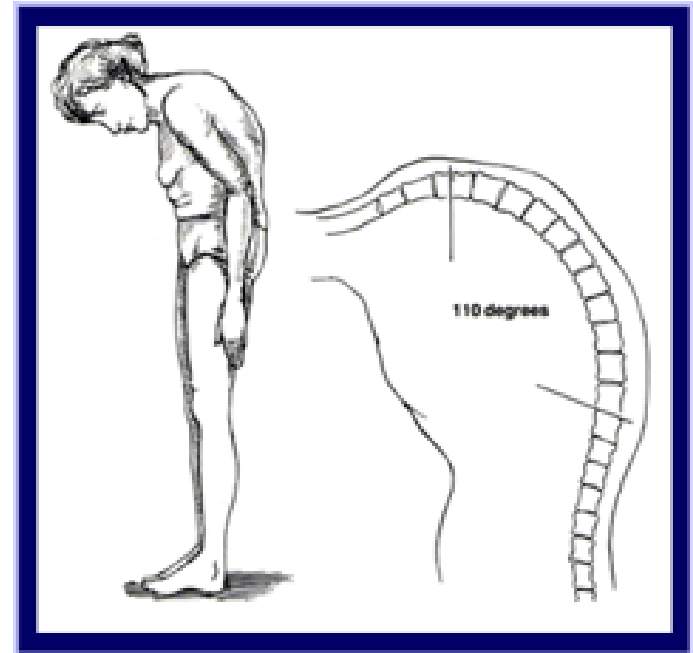
Laboratorní vyšetření a léčba

- zvýšení **FW, CRP**
- **pozitivita HLA B 27**
- **RTG - rozšíření až zánik SI, syndesmofyty na páteři**, později kalcifikované - bambusová tyč
- **léčba - rehabilitace, NSAID, udržování rovnováhy střevní flóry**

Zdravý
človek

Bechterevik

Další artritidy

- **psoriatická** - není symetrická, rozrušuje epifýzy, teleskopické prsty
- **Reiterův syndrom** - uretritida, uveitida, artritida (sekundárně při STD - GO)
- **enterokolitické artritidy** - doprovázejí Crohnovu nemoc a ulcerózní kolitidu - zlepší se po obnově střevní mikroflóry

Sekundární artritidy

- **infekční přímé**
- **infekční nepřímé**
- **toxické a alergické**
- **provázející jiné choroby** - hemofilie, endokrinní, plicní, neurologické
- **traumatické a z fyzikálních příčin**

Infekční přímé

- **přítomnost infekce v kloubu** - zavlečení infekce při invazivních zákrocích
 - vždy nutné chirurgické ošetření, výplachy ATB, rehabilitace
 - chronické záněty vedou ke ztrátě funkce
- **Lymeská borrelióza**
 1. erytema migrans
 2. meningeální a kardiální příznaky
 3. migrující polyartritida

Infekční nepřímé I

- **revmatická horečka**
 - poststreptokoková nákaza - beta-hemolyt streptokok sk. A
 - Aschofovy uzlíky
 - „klouby líže, do srdce se zakusuje“ - Mi stenóza
 - pankarditida - AVB, denivelace ST-T, poruchy rytmu, únavnost
 - erytema marginatum
 - neurologické příznaky - chorea minor

Infekční nepřímé II

- diagnostika - FW, ASLO, CRP, **betahemolytický streptokok - kultivace**
- léčba revmatické horečky - ASA, NSAID, ATB, dlouhodobé sledování, profylaxe endokarditidy

- **reaktivní artritidy - parainfekční, postinfekční (viry i bakterie)**